***AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU TIBBİ LABORATUVAR TEKNİKLERİ BÖLÜMÜ 2026/2027 GÜZ DÖNEMİ GENEL VE TIBBİ MİKROBİYOLOJİ II DERS PROGRAMI**						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
Dersin Gün ve Saati			Program web sayfasında ilan edilecektir.			
Ders Görüşme Gün ve Saatleri			Program web sayfasında ilan edilecektir.			
İletişim Bilgileri						
Dersin Dili			Türkçe			
Dersin Düzeyi			Lisans			
Bölümü/Programı			Tıbbi Laboratuvar Teknikleri			
Öğrenim Türü			Yüz yüze			
Dersin Amacı			Genel ve Tıbbi Mikrobiyoloji temelini kavratarak, temel mikrobiyoloji kavramlarının öğrenilmesini amaçlar			
Dersin Hedefi			Genel ve tıbbi mikrobiyoloji kavramlarının tanınmasını mikroorganizmaların öğrenilmesini hedefler			
Dersin İçeriği			Genel ve Tıbbi Mikrobiyoloji			
Dersin Öğrenme Çıktıları			**Ö1:** **Ö2:** **Ö3:**			
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)			Tıbbi Laboratuvar Teknikleri bölümü öğrencilerinin teknikerlik hayatları boyunca karşılaşacakları mikroorganizmların			
Öğretim Yöntem ve Teknikleri			Slaytlar ile konular özetlenecek olup öğrenci rol verme aktiviteleriyle derse aktif katılım sağlanacaktır			
Dersin Ön Koşulu			---			
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü			Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ			
Ölçme Değerlendirme						
Derste Yararlanılan Kaynaklar			1) Brock Biology of Microorganisms fifteenth edition Madigan, M. T., Martinko, J. M., Dunlap, P.V., Clark, D.P., Pearson Benjamin Cummings, 2018. 2) Microbiology an introduction, Tortora, G.J., Funke, B.R., Case, C.L., Pearson Benjamin Cummings, 2007. 3) The Prokaryotes, third edition, Volume1-7, Dworkin, M. (Editor in chief), Springer, 2006 4) Güncel bilgiler için, konuyla ilgili süreli yayınlar ve internet siteleri kullanılacaktır.			

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA		Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Mikrobiyoloji laboratuvarında biyogüvenlik kuralları ve sterilizasyon/dezenfeksiyon yöntemleri
2. HAFTA		Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Mikrobiyal genetik: DNA replikasyonu, transkripsiyon, translasyon ve mutasyon mekanizmaları
3. HAFTA		Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Bakterilerde gen aktarım mekanizmaları (Konjugasyon, transformasyon, transdüksiyon) ve plazmitler
4. HAFTA		Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Antimikrobiyal ajanlar: Antibiyotiklerin etki mekanizmaları ve bakteriyel direnç gelişimi
5. HAFTA		Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	İmmünolojiye giriş: Doğal (doğuştan gelen) bağışıklık ve edinsel bağışıklık mekanizmaları
6. HAFTA		Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Antijenler, antikorlar (immünoglobulinler) ve antijen-antikor reaksiyonları (Serolojik testler)
7. HAFTA		Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Aşırı duyarlılık reaksiyonları (Alerjiler), otoimmünite ve immun yetmezlik hastalıkları
8. HAFTA		Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Klinik önemi olan Gram-pozitif koklar (*Staphylococcus*, *Streptococcus*, *Enterococcus*)
9. HAFTA		Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Klinik önemi olan Gram-negatif bakteriler (*Enterobacteriaceae* ailesi, *Pseudomonas*, *Neisseria*)
10. HAFTA		Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Anaerobik bakteriler, *Mycobacterium* (Tüberküloz etkeni) ve hücre duvarı olmayan bakteriler (*Mycoplasma*)
11. HAFTA		Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Temel Viroloji: Virüslerin yapısı, replikasyonu, DNA ve RNA virüsleri, viral patogenez
12. HAFTA		Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Temel Mikoloji: Tıbbi önemi olan mantarlar, mikozlar (yüzeysel ve sistemik mantar enfeksiyonları)
13. HAFTA		Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Temel Parazitoloji: Tıbbi önemi olan protozoonlar, helmintler (solucanlar) ve laboratuvar tanısı
14. HAFTA		Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Genel Tekrar

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1											

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

Ö2											
Ö3											
Ö4											

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Öğrencilerimiz alanı ile ilgili bilgilerini geliştirir
PÖÇ2: Engelli bakım alanında edinilen kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanır
PÖÇ3: Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanındaki bilgilerle bütünleştirir
PÖÇ4: Alanı ile ilgili birey ve ailelerin sorunlarını çözmede rol alır
PÖÇ5: Alanıyla ilgili klinik uygulama standartlarına uyar
PÖÇ6: Alanındaki soruna bağımsız çözüm üretir
PÖÇ7: Engelli bireyin temel ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde sağlık bilgisine sahiptir, bu bilgileri uygulamada kullanır
PÖÇ8: Engelli bireylerin fiziksel, zihinsel, duygusal, sosyal gelişim özelliklerini tanır ve bu doğrultuda uygun bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunar
PÖÇ9: Engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini destekleyecek uygulamaları planlar ve uygular
PÖÇ10:
PÖÇ11:

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU, TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ, 2026/2027 GÜZ DÖNEMİ, TIBBİ BİYOLOJİ VE GENETİK DERS İZLENCESİ						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
Tıbbi Biyoloji ve Genetik	TLAB 107	Zorunlu	3	2	2	0
Dersin Gün ve Saati	Salı 13:00 – 14:50					
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.					
İletişim Bilgileri	scerig@agri.edu.tr					
Dersin Dili	Türkçe					
Dersin Düzeyi	Ön Lisans					
Bölümü/Programı	Tıbbi Hizmetler ve Teknikler / Tıbbi Laboratuvar Teknikleri					
Öğrenim Türü	Yüz yüze					
Dersin Amacı	Öğrencilere hücrenin yapı ve işlevleri ile genetik materyalin organizasyonu, aktarımı ve ifade edilmesine ilişkin temel bilgileri kazandırmak; kalıtımın temel ilkelerini, mutasyon ve kromozomal anomalileri açıklayabilmelerini ve bu bilgileri tıbbi laboratuvar uygulamalarının biyolojik ve genetik temeli ile ilişkilendirebilmelerini sağlamaktır.					
Dersin Hedefi	Öğrencilerin hücre–gen–kromozom ilişkisini kurabilmeleri, genetik bilginin aktarımı ve ifade edilmesi süreçlerini açıklayabilmeleri, temel kalıtım örüntülerini ve genetik değişiklikleri ayırt edebilmeleri ve temel moleküler genetik tanı yöntemlerinin çalışma prensiplerini mesleki uygulamalarla ilişkilendirebilmeleri hedeflenmektedir.					
Dersin İçeriği	Hücrenin yapısı ve işlevleri; hücrenin kimyasal bileşenleri; hücre zarı ve madde taşınması; hücre organelleri; hücre döngüsü, mitoz ve mayoz; DNA, RNA, gen, kromatin ve kromozom yapısı; DNA replikasyonu; transkripsiyon, translasyon ve gen ifadesi; mutasyon ve DNA hasarı; kalıtım; insan genetiği; kromozomal anomaliler ve genetik hastalıklar; kanser genetiğine giriş; moleküler genetik tanı yöntemlerinin temel prensipleri ve genetikte etik kavramlar.					
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Hücrenin temel yapılarını, organellerini ve temel hücresel süreçleri açıklar**.** **Ö2:** DNA, RNA, gen ve kromozom arasındaki ilişkiyi; replikasyon, transkripsiyon ve translasyon süreçlerini açıklar**.** **Ö3:** Mitoz ve mayoz bölünme ile kalıtımın temel ilkelerini ayırt eder ve temel insan genetiği örnekleriyle ilişkilendirir**.** **Ö4:** Mutasyonları, kromozomal anomalileri ve temel moleküler genetik tanı yöntemlerinin prensiplerini tıbbi laboratuvar uygulamalarıyla ilişkilendirir**.**					
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Öğrencilerin tıbbi laboratuvarlarda incelenen biyolojik materyallerin hücresel ve moleküler temelini kavramalarına; moleküler ve genetik analizlerin dayandığı temel biyolojik süreçleri anlamalarına; genetik ve moleküler laboratuvar terminolojisini doğru kullanmalarına ve mesleki uygulamalarda bilimsel, etik ve biyogüvenlik farkındalığı geliştirmelerine katkı sağlar.					
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, Tartışma, Örnek Olay ve Problem Çözme					
Dersin Ön Koşulu	---					
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Doç. Dr. Salim ÇERİĞ					
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav % 40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise % 60 ağırlığındadır.					
Derste Yararlanılan Kaynaklar	1. Aksoy, H., Çelik, M., Güneşaçar, R. ve Yılmaz, S. (Ed.). *Tıbbi Biyoloji ve Genetik*. Nobel Akademik Yayıncılık, 2023. 2. Nussbaum, R. L., McInnes, R. R. & Willard, H. F. *Thompson & Thompson Genetics in Medicine*. Elsevier. 3. Ders yürütücüsü tarafından hazırlanan güncel ders notları ve sunumları.					

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	13.00 - 14.50	Doç. Dr. Salim ÇERİĞ	Tıbbi Biyoloji ve Genetiğe Giriş; Hücre Teorisi, Prokaryot ve Ökaryot Hücreler
2. HAFTA	13.00 - 14.50	Doç. Dr. Salim ÇERİĞ	Hücrenin Kimyasal Bileşenleri: Karbonhidratlar, Lipitler, Proteinler ve Nükleik Asitler
3. HAFTA	13.00 - 14.50	Doç. Dr. Salim ÇERİĞ	Hücre Zarı: Yapısı, İşlevleri ve Hücre Zarından Madde Taşınması
4. HAFTA	13.00 - 14.50	Doç. Dr. Salim ÇERİĞ	Hücre Organelleri ve Sitoiskelet: Yapı ve İşlevleri
5. HAFTA	13.00 - 14.50	Doç. Dr. Salim ÇERİĞ	Hücre Döngüsü, Mitoz ve Mayoz Bölünme
6. HAFTA	13.00 - 14.50	Doç. Dr. Salim ÇERİĞ	DNA, RNA, Gen, Genom, Kromatin ve Kromozom Yapısı
7. HAFTA	13.00 - 14.50	Doç. Dr. Salim ÇERİĞ	DNA Replikasyonu, DNA Hasarı ve Mutasyon Kavramına Giriş
8. HAFTA	13.00 - 14.50	Doç. Dr. Salim ÇERİĞ	Gen İfadesi: Transkripsiyon, Genetik Kod, Translasyon ve Protein Sentezi
9. HAFTA	13.00 - 14.50	Doç. Dr. Salim ÇERİĞ	Mendel Genetiği: Temel Kavramlar ve Kalıtım İlkeleri
10. HAFTA	13.00 - 14.50	Doç. Dr. Salim ÇERİĞ	Mendel Dışı ve Cinsiyete Bağlı Kalıtım; İnsan Genetiğinde Temel Örnekler
11. HAFTA	13.00 - 14.50	Doç. Dr. Salim ÇERİĞ	İnsan Kromozomları, Karyotip ve Sayısal/Yapısal Kromozom Anomalileri
12. HAFTA	13.00 - 14.50	Doç. Dr. Salim ÇERİĞ	Gen Mutasyonları, Mutajenler ve Temel Genetik Hastalıklar
13. HAFTA	13.00 - 14.50	Doç. Dr. Salim ÇERİĞ	Kanser Biyolojisi ve Genetiğine Giriş: Onkogenler, Tümör Baskılayıcı Genler ve Apoptoz
14. HAFTA	13.00 - 14.50	Doç. Dr. Salim ÇERİĞ	Moleküler Genetik Tanı Yöntemlerine Giriş: PCR, Elektroforez ve Dizileme Prensipleri; Genetikte Etik ve Genel Değerlendirme

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**
Ö1	4	2	1	2	3	3
Ö2	5	2	1	3	3	3
Ö3	4	2	2	2	3	3
Ö4	5	3	4	4	3	3

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanındaki temel bilimsel bilgiye ulaşma, değerlendirme ve uygulayabilme bilgisine sahiptir.
PÖÇ2: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili sahip olduğu temel bilgi birikimini kullanarak verilen bir görevi bağımsız olarak yürütür.
PÖÇ3: Etik ilkelerin ve etik kurulların birey ve toplum için önemini tanımlar.
PÖÇ4: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili temel bilgisayar programlarını ve ilgili teknolojileri kullanır.
PÖÇ5: Öğrenme gereksinimlerini belirleyebilir ve öğrenmesini yönlendirir.
PÖÇ6: Diğer sağlık disiplinleri ile çalışabilme deneyimine sahiptir.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU

Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü

2026/2027 GÜZ DÖNEMİ 2. SINIF PSİKOLOJİ VE KİŞİLER ARASI İLETİŞİM _DERS PROGRAMI

Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
PSİKOLOJİ VE KİŞİLER ARASI İLETİŞİM	TLAB109	Z	3	2	2	---

Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.
İletişim Bilgileri	
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Önlisans
Bölümü/Programı	Tıbbi Hizmetler ve Teknikler
Öğrenim Türü	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, öğrencilerin insan davranışları ve ilişkileri hakkında bilgi sahibi olarak gerek kişisel, gerekse mesleki yaşamlarında başarılı, üretken, mutlu ve doyumlu olabilmeleri için gerekli ilke, yöntem ve teknikleri kullanarak istenilen davranışları geliştirebilmelerini sağlamaktır.
Dersin Hedefi	Bu dersin hedefi; öğrencilerin insan davranışlarının ve psikolojik süreçlerin temel özelliklerini kavramalarını, kişilerarası iletişimin temel ilkelerini öğrenmelerini ve sağlık hizmetleri, özellikle tıbbi laboratuvar ortamında, hasta, hasta yakını ve sağlık çalışanlarıyla etkili iletişim kurma becerisi kazanmalarını sağlamaktır. Öğrencilerin farklı bireylerin duygu, düşünce ve davranışlarını anlayabilmeleri; empati, etkin dinleme, doğru iletişim ve çatışma çözme becerilerini geliştirmeleri ve mesleki iletişimde etik ilkelere uygun davranmaları hedeflenmektedir.
Dersin İçeriği	Psikolojinin temel kavramları ve insan davranışları; psikolojinin temel yaklaşımları; duygu, düşünce, güdülenme, kişilik ve davranış; kişilerarası iletişimin tanımı, amacı ve temel unsurları; iletişim süreci ve iletişim türleri; sözlü ve sözsüz iletişim; etkin dinleme ve empati; iletişim engelleri; beden dili; bireysel farklılıklar ve iletişim; sağlık çalışanı-hasta iletişimi; hasta ve hasta yakınlarıyla iletişim; kaygılı, öfkeli ve zor bireylerle iletişim; ekip içi iletişim; çatışma ve çatışma çözme; iletişimde etik ilkeler ve mahremiyet; tıbbi laboratuvar çalışanının mesleki iletişim sorumlulukları.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1.Kişisel ve mesleki ilişki içinde yer alan temel kavram ve ilkeleri kavrayabilir ve bilgileri kişisel ve mesleki yaşamında kullanır. 2 İletişimin hem kendisi, hem de bireyler için önemini kavrar. 3.İletişimi etkileyen algılama, değerler, kültür, duygular gibi değişkenlerin iletişim üzerine etkisini bilir. 4 Hasta/bireyle yardım edici ilişkiyi kurmayı sağlayacak iletişim tekniklerini öğrenir ve kullanır. 5.Bazı özel durumlarla karşılaştığında uygun iletişim teknikleri ile yaklaşımda bulunur. 6.İletişimde güçlük yaratan hasta/birey davranışlarını ve iletişim problemlerini fark edebilir ve bunlara uygun iletişimde bulunur.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

	7.Hasta/bireyle yardım edici ilişkiyi engelleyecek iletişim tekniklerini öğrenir ve bireylerle iletişimimde bu teknikleri kullanmama konusunda özen gösterir.
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Hasta, hasta yakını ve sağlık ekibiyle etkili iletişim kurabilmelerini; empati, aktif dinleme, doğru iletişim, çatışma ve stres yönetimi becerilerini geliştirmelerini sağlar. Öğrencilerin mesleki etik, hasta mahremiyeti ve profesyonel iletişim ilkeleri doğrultusunda çalışarak hasta memnuniyeti, ekip çalışması ve sağlık hizmetlerinin kalitesine katkıda bulunmalarını destekler.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım, Soru-cevap
Dersin Ön Koşulu	---
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	ZEYNEP KIZGIN
Ölçme Değerlendirme	Ödev, ara sınav, yarıyıl sonu sınavı
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Alim Kaya (Edr). Kişiler Arası İlişkiler ve Etkili İletişim. 3.Baskı. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, 2011.

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	2	ZEYNEP KIZGIN	Dersin Tanıtımı
2. HAFTA	2	ZEYNEP KIZGIN	İletişim Türleri, İletişimi etkileyen etmenler,
3. HAFTA	2	ZEYNEP KIZGIN	İletişim Engelleri
4. HAFTA	2	ZEYNEP KIZGIN	İletişim Engelleri
5. HAFTA	2	ZEYNEP KIZGIN	Empati, Sempati
6. HAFTA	2	ZEYNEP KIZGIN	Zamanı doğru kullanma
7. HAFTA	2	ZEYNEP KIZGIN	Algı/Önyargı
8. HAFTA	2	ZEYNEP KIZGIN	Ara Sınav
9. HAFTA	2	ZEYNEP KIZGIN	Kendini tanıma
10. HAFTA	2	ZEYNEP KIZGIN	Atılganlık ve hayır deme
11. HAFTA	2	ZEYNEP KIZGIN	Stres ve baş etme yöntemleri
12. HAFTA	2	ZEYNEP KIZGIN	Öfke ile başetme ve öfkeli bireye yaklaşım
13. HAFTA	2	ZEYNEP KIZGIN	Çatışma yönetimi
14. HAFTA	2	ZEYNEP KIZGIN	Eleştirel Düşünme ve Öğrenme

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**
Ö1	3	5	5	1	5	3	5
Ö2	3	5	5	1	5	3	5
Ö3	1	4	5	1	2	2	5
Ö4	3	3	5	1	4	4	5
Ö5	2	4	5	1	5	5	5
Ö6	4	5	5	1	4	4	5
Ö7	4	5	5	1	4	4	5

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

P1 Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanındaki temel bilimsel bilgiye ulaşma, değerlendirme ve uygulayabilme bilgisine sahiptir
P2 Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili sahip olduğu temel bilgi birikimini kullanarak verilen bir görevi bağımsız olarak yürütür.
P3 Etik ilkelerin ve etik kurulların birey ve toplum için önemini tanımlar.
P4 Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili temel bilgisayar programlarını ve ilgili teknolojileri kullanır
P5 Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili sahip olduğu temel bilgi birikimini kullanarak verilen bir görevi bağımsız olarak yürütür
P6 Öğrenme gereksinimlerini belirleyebilir ve öğrenmesini yönlendirir.
P7 Diğer sağlık disiplinleri ile çalışabilme deneyimine sahiptir.

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ MESLEK YÜKSEKOKULU MÜLKİYET KORUMA VE GÜVENLİK BÖLÜMÜ 2025/2026 GÜZ DÖNEMİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DERSİ DERS PROGRAMI						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
Klinik Biyokimya	TLAB 205	Zorunlu	4	4	2	2
Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.					
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.					
İletişim Bilgileri						
Dersin Dili	Türkçe					
Dersin Düzeyi	ÖnLisans					
Bölümü/Programı	Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı					
Öğrenim Türü	Yüz yüze					
Dersin Amacı	Klinik biyokimya laboratuarı testlerini, testlerin hastalıklarla ilişkilerini öğrenmek.					
Dersin Hedefi	1. Klinik biyokimya laboratuvarında sık kullanılan temel testleri (karaciğer fonksiyon testleri, böbrek fonksiyon testleri, lipid profili, kan glukozu, elektrolitler, kardiyak belirteçler vb.) tanımlayabilecek, 2. Bu testlerin çalışma prensiplerini ve ölçüm yöntemlerini (spektrofotometrik, enzimatik, immünolojik yöntemler vb.) açıklayabilecek, 3. Test sonuçlarının referans aralıklarını ve bu aralıkları etkileyen fizyolojik/analitik faktörleri değerlendirebilecek, 4. Anormal test sonuçlarını ilgili organ sistemleri ve hastalık süreçleriyle (karaciğer hastalıkları, böbrek yetmezliği, diyabet, kardiyovasküler hastalıklar, endokrin bozukluklar vb.) ilişkilendirebilecek, 5. Belirli hastalıkların tanı, izlem ve tedavi takibinde hangi laboratuvar testlerinin kullanıldığını sınıflandırabilecek, 6. Preanalitik, analitik ve postanalitik hata kaynaklarının test sonuçlarına etkisini yorumlayabilecek, 7. Klinik biyokimya test sonuçlarını hastanın klinik tablosuyla birlikte değerlendirerek olası tanısal çıkarımlarda bulunabilecektir.					
Dersin İçeriği	Klinik biyokimya laboratuarı testlerini, testlerin hastalıklarla ilişkileri					
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Biyokimyasal süreçler ve bunlara ilişkin hastalık tablolarının anlaşılmas **Ö2:** Enzimlerin klinik tanıdaki önemini öğrenebilecekler **Ö3:** Plazmada bulunan lipit, karbonhidrat ve proteinlerin klinik tanıdaki önemini öğrenebilecek. **Ö4:** Karaciğer fonksiyon testlerini öğrenebilecek **Ö5:**Böbrek fonksiyon testlerini öğrenebilecek **Ö6:**Tümör belirteçlerinin klinik tanıdaki önemini öğrenebilecek					
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Bu ders, öğrencinin klinik biyokimya laboratuvarında kullanılan temel testlerin çalışma prensipleri, ölçüm yöntemleri ve referans aralıkları konusunda teorik bilgi altyapısını kazanmasını sağlar. Öğrenci, bu bilgi birikimiyle laboratuvar test sonuçlarının hangi hastalık süreçleriyle ilişkilendirilebileceğine dair bilimsel temeli edinir. Öğrenci, anormal laboratuvar bulgularını ilgili organ sistemi ve hastalık tablosuyla ilişkilendirebilme, preanalitik/analitik/postanalitik hata					

	kaynaklarını fark edip test güvenilirliğini değerlendirebilme, ve laboratuvar sonuçlarını klinik bilgilerle birlikte yorumlayabilme becerisi kazanır. Öğrenci, edindiği bilgi ve becerileri mesleki uygulamada (numune kalitesinin değerlendirilmesi, test sonuçlarının doğru raporlanması, tanı ve tedavi izlem sürecine katkı sağlanması) kullanabilecek yetkinliğe ulaşır; ayrıca sağlık ekibi içinde laboratuvar bulgularını doğru şekilde ileterek çok disiplinli hasta yönetim sürecine katkıda bulunabilme yetkinliği geliştirir.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, Tartışma
Dersin Ön Koşulu	---
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ
Ölçme Değerlendirme	Ara sınavın etkisi %40, yarıyıl/yıl sonu sınavı ve bütünleme sınavlarının etkisi ise %60 ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Klinik Biyokimyaya Giriş
2. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Laboratuvar Sonuçlarını Etkileyen Faktörler
3. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Karbohidrat Metabolizması
4. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Endokrin Bozukluklar, Tiroid Hastalıkları
5. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Böbrek Fonksiyon Testleri
6. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Elektrolit Metabolizması
7. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Asit-Baz Dengesi
8. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Vize Sınavı
9. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Karaciğer Fonksiyon Testleri
10. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Kalp-Damar Hastalıkları ile İlgili Testler
11. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Lipid Metabolizması Testleri
12. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Tümör Belirteçleri
13. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Tam Kan Analizi
14. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	İdrar Testleri

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**
Ö1	4						
Ö2		4					
Ö3			3				
Ö4					4		
Ö5				4		4	4
Ö6							4

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1:Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanındaki temel bilimsel bilgiye ulaşma, değerlendirme ve uygulayabilme bilgisine sahiptir
PÖÇ2: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili sahip olduğu temel bilgi birikimini kullanarak verilen bir görevi bağımsız olarak yürütür.
PÖÇ3: Etik ilkelerin ve etik kurulların birey ve toplum için önemini tanımlar.
PÖÇ4:Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili temel bilgisayar programlarını ve ilgili teknolojileri kullanır.
PÖÇ5:Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili sahip olduğu temel bilgi birikimini kullanarak verilen bir görevi bağımsız olarak yürütür.
PÖÇ6: Öğrenme gereksinimlerini belirleyebilir ve öğrenmesini yönlendirir.
PÖÇ7: Diğer sağlık disiplinleri ile çalışabilme deneyimine sahiptir.

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MYO
TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ TIBBİ LABORATUAR TEKNİKLERİ PROGRAMI
2026/2027 GÜZ DÖNEMİ
GENEL KİMYA DERSİ DERS PROGRAMI

Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
Genel Kimya	TLAB 101	Zorunlu	6	4	4	0

Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.
İletişim Bilgileri	
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı
Öğrenim Türü	Yüz yüze
Dersin Amacı	Kimya ve kimyasal maddelerin temel yapısını öğrenmek.
Dersin Hedefi	Bu dersin temel hedefi; öğrencilerin maddelerin halleri, temel kimya yasaları, periyodik tablo, atom yapısı ve kimyasal bağlar gibi temel kavramları bilimsel terimlerle açıklayabilmesini, simya döneminden modern kimyaya geçiş sürecindeki evrimi ve önemli bilim insanlarının katkılarını kavrayabilmesini sağlamaktır. Aynı zamanda, kimyasal reaksiyonları denkleştirme ve stokiyometri hesaplamaları yapabilme becerisi kazandırmayı amaçlayan bu ders, kimya biliminin endüstriyel, teknolojik ve çevresel alanlardaki küresel etkilerini analiz edebilen yetkin bireyler yetiştirmeyi hedefler.
Dersin İçeriği	Kimya ve Madde, semboller, formüller ve denklemler, kimyasal bağ, çözeltiler, organik bileşiklerin yapı ve özellikleri, alkankar ve alkenler, alkinler, halkalı alifatik bileşikler, aromatik bileşikler, alkil halogenürler, alkoller, eterler, karboksilik asitler, aldehit ve ketonlar, fenoller.
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Temel kimya konularında bilgi sahibi olur. **Ö2:** Temel kimyaya ilişkin kavramları açıklar. **Ö3:** Reaksiyon üzerinde problem çözme tekniklerine sahip olma. **Ö4:** Kimyanın dünyadaki gelişimini açıklar.
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Bu ders, Tıbbi Laboratuvar Teknikleri programı öğrencilerine; laboratuvar ortamında güvenli çalışabilme, çözelti hazırlama ve stokiyometrik hesaplamaları hatasız yapabilme adına kritik bir kimyasal altyapı kazandırır. Maddelerin yapısal özelliklerini, periyodik sistemi ve reaksiyon prensiplerini kavramalarını sağlayarak öğrencilerin tıbbi tahlillerde kullanılan reaktifleri doğru yönetmesine, cihaz analizlerinin arkasındaki kimyasal mantığı anlamasına ve laboratuvar süreçlerinde karşılaşabilecekleri teknik sorunlara bilinçli ve güvenli çözümler üretebilmesine doğrudan katkı sağlar.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, Tartışma
Dersin Ön Koşulu	Yok
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Genel Kimya Ders Notları

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	4	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Temel Kavramlar
2. HAFTA	4	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Kimyasal Denklemler
3. HAFTA	4	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Kimyasal Reaksiyonlar
4. HAFTA	4	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Kimyasal Ölçmeler
5. HAFTA	4	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Atomun Yapısı
6. HAFTA	4	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Periyodik Tablo ve Elementler
7. HAFTA	4	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Kimyasal Bağlar
8. HAFTA	4	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Bileşik Formullerinin Yazılması
9. HAFTA	4	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Kimyasal Hesaplamalar
10. HAFTA	4	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Çözeltiler
11. HAFTA	4	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Asit ve Bazlar
12. HAFTA	4	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Organik kimya
13. HAFTA	4	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Organik kimya
14. HAFTA	4	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Organik kimya

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**
Ö1	5	2			2	1	1
Ö2	5	2			2	1	1
Ö3	4	3			3	1	1
Ö4	3	1	1		3	2	1

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanındaki temel bilimsel bilgiye ulaşma, değerlendirme ve uygulayabilme bilgisine sahiptir
PÖÇ2: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili sahip olduğu temel bilgi birikimini kullanarak verilen bir görevi bağımsız olarak yürütür.
PÖÇ3: Etik ilkelerin ve etik kurulların birey ve toplum için önemini tanımlar.
PÖÇ4: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili temel bilgisayar programlarını ve ilgili teknolojileri kullanır
PÖÇ5: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili sahip olduğu temel bilgi birikimini kullanarak verilen bir görevi bağımsız olarak yürütür

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

PÖÇ6: Öğrenme gereksinimlerini belirleyebilir ve öğrenmesini yönlendirir.
PÖÇ7: Diğer sağlık disiplinleri ile çalışabilme deneyimine sahiptir.

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MYO
TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ TIBBİ LABORATUAR TEKNİKLERİ PROGRAMI
2026/2027 GÜZ DÖNEMİ
TIBBİ (HAST.) LAB. UYGULAMALARI I DERSİ DERS PROGRAMI

Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
TIBBİ (HAST.) LAB. UYGULAMALARI I	TLAB 203	Zorunlu	7	4	1	5

Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.
İletişim Bilgileri	
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Önlisans
Bölümü/Programı	Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı
Öğrenim Türü	Yüz yüze, uygulama
Dersin Amacı	Hastane laboratuvarlarında, biyokimya,mikrobiyoloji,,hematoloji ve diğer labaratuvarlar. normal çalışma akışına uygun labaratuvar öncesi hazırlık ,örnek işleme,örnek çalışma ve sonuç verme işlelerinin gerçeklestirilmesi
Dersin Hedefi	Bu dersin temel hedefi; öğrencilerin hastane laboratuvarlarının (biyokimya, mikrobiyoloji, hematoloji vb.) güncel çalışma akışına tam uyum sağlayabilmesini; örnek kabulü ve laboratuvar öncesi hazırlık (pre-analitik), örneklerin analizi ve çalışılması (analitik) ile sonuçlandırma ve raporlama (post-analitik) süreçlerini uluslararası standartlara, kalite kontrol ilkelerine ve laboratuvar güvenliği kurallarına uygun olarak eksiksiz bir şekilde yürütebilme becerisi ve yetkinliği kazandırmaktır
Dersin İçeriği	Bu dersin içeriği; hastane laboratuvarlarında (biyokimya, mikrobiyoloji, hematoloji vb.) güvenli çalışma kuralları ve tıbbi atık yönetimi ile başlayıp; hasta hazırlığı, numune alma, kabul ve red kriterleri gibi pre-analitik süreçleri, otomatize cihazlar ve manuel yöntemlerle gerçekleştirilen rutin analiz analitik aşamalarını, son olarak da Laboratuvar Bilgi Yönetim Sistemi (LBYS) üzerinden veri girişi, kritik değer bildirimi ve raporlama gibi post-analitik süreçlerin tamamını kapsamaktadır.
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Hematolojili hastaya yaklaşım nasıl olması gerektiğini öğrenir **Ö2:** Eritrosit hastalıkları,kan grupları ve kan tranfüzyonunu öğrenir **Ö3:** Lökositler ve hastalıklarını öğrenir **Ö4:** Trombositler ve trombosit hastalıklarını öğrenir **Ö4:** Hematolojik testler ve önemini öğrenir
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Bu ders, öğrencilere hastane laboratuvarlarının (biyokimya, mikrobiyoloji, hematoloji vb.) günlük işleyiş akışına tam uyum sağlayacak kritik bilgi, beceri ve yetkinlikler kazandırır. Öğrenciler; biyogüvenlik ve kalite kontrol ilkeleri çerçevesinde laboratuvar öncesi hazırlık ve numune alma (pre-analitik), temel analiz ve test süreçleri (analitik) ile sonuç raporlama, kritik değer bildirimi ve Laboratuvar Bilgi Yönetim Sistemi (LBYS) kullanımı (post-analitik) aşamalarının tamamını uygulamalı olarak öğrenerek, mesleki yaşamlarında uluslararası standartlara uygun, güvenli ve bağımsız laboratuvar hizmeti sunma yetkinliği kazanırlar.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, Tartışma ve uygulama
Dersin Ön Koşulu	Yok
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ

Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Uygulama Notları

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	6	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Hematolojiye giriş
2. HAFTA	6	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Hematolojili hastaya yaklaşım
3. HAFTA	6	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Hematopoez
4. HAFTA	6	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Eritrosit hastalıkları,kan grupları ve kan tranfüzyonu
5. HAFTA	6	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Lökositler ve hastalıkları
6. HAFTA	6	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Trombositler ve trombosit hastalıkları
7. HAFTA	6	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Koagulasyon sistemi ve bozuklukları
8. HAFTA	6	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Koagulasyon sistemi ve bozuklukları
9. HAFTA	6	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Biyokimyasal hastalıklar
10. HAFTA	6	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Mikrobiyolojik hastalıklar
11. HAFTA	6	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Kültür ekimi
12. HAFTA	6	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Hematolojik testler ve önemi
13. HAFTA	6	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Biyokimyasal testler ve önemi
14. HAFTA	6	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Kan hücrelerini periferik yayma

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**
Ö1	4	2	1		2	1	2
Ö2	5	3	1		3	1	2
Ö3	5	2			2	1	1
Ö4	5	2			2	1	1
Ö5	5	3		1	3	1	2

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanındaki temel bilimsel bilgiye ulaşma, değerlendirme ve uygulayabilme bilgisine sahiptir

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

PÖÇ2: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili sahip olduğu temel bilgi birikimini kullanarak verilen bir görevi bağımsız olarak yürütür.
PÖÇ3: Etik ilkelerin ve etik kurulların birey ve toplum için önemini tanımlar.
PÖÇ4: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili temel bilgisayar programlarını ve ilgili teknolojileri kullanır
PÖÇ5: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili sahip olduğu temel bilgi birikimini kullanarak verilen bir görevi bağımsız olarak yürütür
PÖÇ6: Öğrenme gereksinimlerini belirleyebilir ve öğrenmesini yönlendirir.
PÖÇ7: Diğer sağlık disiplinleri ile çalışabilme deneyimine sahiptir.

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MYO
TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ TIBBİ LABORATUAR TEKNİKLERİ PROGRAMI
2026/2027 GÜZ DÖNEMİ
TIBBİ (HAST.) LAB. UYGULAMALARI I DERSİ DERS PROGRAMI

Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
TIBBİ (HAST.) LAB. UYGULAMALARI I	TLAB 203	Zorunlu	7	4	1	5

Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.
İletişim Bilgileri	
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı
Öğrenim Türü	Yüz yüze, uygulama
Dersin Amacı	Hastane laboratuvarlarında, biyokimya,mikrobiyoloji,,hematoloji ve diğer labaratuvarlar. normal çalışma akışına uygun labaratuvar öncesi hazırlık ,örnek işleme,örnek çalışma ve sonuç verme işlelerinin gerçeklestirilmesi
Dersin Hedefi	Bu dersin temel hedefi; öğrencilerin hastane laboratuvarlarının (biyokimya, mikrobiyoloji, hematoloji vb.) güncel çalışma akışına tam uyum sağlayabilmesini; örnek kabulü ve laboratuvar öncesi hazırlık (pre-analitik), örneklerin analizi ve çalışılması (analitik) ile sonuçlandırma ve raporlama (post-analitik) süreçlerini uluslararası standartlara, kalite kontrol ilkelerine ve laboratuvar güvenliği kurallarına uygun olarak eksiksiz bir şekilde yürütebilme becerisi ve yetkinliği kazandırmaktır
Dersin İçeriği	Bu dersin içeriği; hastane laboratuvarlarında (biyokimya, mikrobiyoloji, hematoloji vb.) güvenli çalışma kuralları ve tıbbi atık yönetimi ile başlayıp; hasta hazırlığı, numune alma, kabul ve red kriterleri gibi pre-analitik süreçleri, otomatize cihazlar ve manuel yöntemlerle gerçekleştirilen rutin analiz analitik aşamalarını, son olarak da Laboratuvar Bilgi Yönetim Sistemi (LBYS) üzerinden veri girişi, kritik değer bildirimi ve raporlama gibi post-analitik süreçlerin tamamını kapsamaktadır.
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Hematolojili hastaya yaklaşım nasıl olması gerektiğini öğrenir **Ö2:** Eritrosit hastalıkları,kan grupları ve kan tranfüzyonunu öğrenir **Ö3:** Lökositler ve hastalıklarını öğrenir **Ö4:** Trombositler ve trombosit hastalıklarını öğrenir **Ö4:** Hematolojik testler ve önemini öğrenir
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Bu ders, öğrencilere hastane laboratuvarlarının (biyokimya, mikrobiyoloji, hematoloji vb.) günlük işleyiş akışına tam uyum sağlayacak kritik bilgi, beceri ve yetkinlikler kazandırır. Öğrenciler; biyogüvenlik ve kalite kontrol ilkeleri çerçevesinde laboratuvar öncesi hazırlık ve numune alma (pre-analitik), temel analiz ve test süreçleri (analitik) ile sonuç raporlama, kritik değer bildirimi ve Laboratuvar Bilgi Yönetim Sistemi (LBYS) kullanımı (post-analitik) aşamalarının tamamını uygulamalı olarak öğrenerek, mesleki yaşamlarında uluslararası standartlara uygun, güvenli ve bağımsız laboratuvar hizmeti sunma yetkinliği kazanırlar.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, Tartışma ve uygulama
Dersin Ön Koşulu	Yok
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Uygulama Notları

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	6	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Hematolojiye giriş
2. HAFTA	6	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Hematolojili hastaya yaklaşım
3. HAFTA	6	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Hematopoez
4. HAFTA	6	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Eritrosit hastalıkları,kan grupları ve kan tranfüzyonu
5. HAFTA	6	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Lökositler ve hastalıkları
6. HAFTA	6	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Trombositler ve trombosit hastalıkları
7. HAFTA	6	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Koagulasyon sistemi ve bozuklukları
8. HAFTA	6	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Koagulasyon sistemi ve bozuklukları
9. HAFTA	6	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Biyokimyasal hastalıklar
10. HAFTA	6	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Mikrobiyolojik hastalıklar
11. HAFTA	6	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Kültür ekimi
12. HAFTA	6	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Hematolojik testler ve önemi
13. HAFTA	6	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Biyokimyasal testler ve önemi
14. HAFTA	6	Doç. Dr. Aykut ÖZTEKİN	Kan hücrelerini periferik yayma

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**
Ö1	4	2	1		2	1	2
Ö2	5	3	1		3	1	2
Ö3	5	2			2	1	1
Ö4	5	2			2	1	1
Ö5	5	3		1	3	1	2

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanındaki temel bilimsel bilgiye ulaşma, değerlendirme ve uygulayabilme bilgisine sahiptir

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

PÖÇ2: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili sahip olduğu temel bilgi birikimini kullanarak verilen bir görevi bağımsız olarak yürütür.
PÖÇ3: Etik ilkelerin ve etik kurulların birey ve toplum için önemini tanımlar.
PÖÇ4: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili temel bilgisayar programlarını ve ilgili teknolojileri kullanır
PÖÇ5: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili sahip olduğu temel bilgi birikimini kullanarak verilen bir görevi bağımsız olarak yürütür
PÖÇ6: Öğrenme gereksinimlerini belirleyebilir ve öğrenmesini yönlendirir.
PÖÇ7: Diğer sağlık disiplinleri ile çalışabilme deneyimine sahiptir.

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ MESLEK YÜKSEKOKULU MÜLKİYET KORUMA VE GÜVENLİK BÖLÜMÜ 2025/2026 GÜZ DÖNEMİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DERSİ DERS PROGRAMI						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
Hormon Biyokimyası	TLAB211	Zorunlu	3	2	2	0
Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.					
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.					
İletişim Bilgileri						
Dersin Dili	Türkçe					
Dersin Düzeyi	Önlisans					
Bölümü/Programı	Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı					
Öğrenim Türü	Yüz yüze					
Dersin Amacı	Bu dersin amacı hormonların yapı, sentez, fonksiyon ve etki mekanizmalarını öğrenmek					
Dersin Hedefi	1.Hormonların kimyasal yapılarına göre sınıflandırmasını (steroid, peptid/protein, amin türevi hormonlar) yapabilecek, 2. Hormon biyosentez yollarını ve bu süreçte görev alan temel enzim/ara ürünleri açıklayabilecek, 3. Hormonların salgılandığı endokrin bezleri ve hedef dokularla ilişkisini tanımlayabilecek, 4.Hormon reseptörlerinin (hücre zarı ve hücre içi/nükleer reseptörler) yapısal özelliklerini ve sinyal iletim mekanizmalarını karşılaştırabilecek, 5. Hormonların hücresel ve sistemik düzeydeki fizyolojik etkilerini örneklerle açıklayabilecek, 6. Hormon sentezi, salgılanması ve etkisindeki bozuklukların (hiper/hiposekresyon, reseptör defektleri) olası klinik sonuçlarını değerlendirebilecek, 7. Hormonal düzenleme mekanizmalarında geri bildirim (feedback) sistemlerinin rolünü yorumlayabilecektir.					
Dersin İçeriği	Hormon biyokimyasına giriş, Hormonal aminler, Peptid, protein ve glikoprotein yapılı hormonlar, Hormonların etki mekanizmaları, Hormon reseptörleri, endokrin sistem organizasyonu, Hipotalamus ve hipofiz hormonları, Adrenal bez hormonları (korteks ve medulla hormonları), Troid bezi hormonları, Troid hormonlarının yapı ve aktivitesi, Troid hormon sentezi, taşınımı ve metabolizması, Troid hormonlarının biyolojik etkileri, Üreme sistemi hormonları.					
Dersin Öğrenme Çıktıları	Ö1: Hormonları sınıflandırabilme Ö2: Hormonların yapı, sentez ve taşınımını anlatabilme Ö3: Hormonların etki mekanizmalarını açıklayabilme Ö4: Hormonların klinikte kullanımını değerlendirebilme					
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Bu ders, öğrencinin hormonların kimyasal sınıflandırması, biyosentez süreçleri, taşınım mekanizmaları ve hedef doku üzerindeki etki mekanizmaları konusunda temel biyokimyasal bilgi altyapısını kazanmasını sağlar. Bu bilgi birikimi, endokrin sistemle ilgili fizyolojik ve patolojik süreçlerin anlaşılması için gerekli teorik temeli oluşturur. Öğrenci, hormonal bir bozukluğa ait laboratuvar bulgularını (hormon düzeyleri, ilgili biyokimyasal parametreler) yorumlayabilme, hormon etki mekanizmalarını klinik tablo ile ilişkilendirebilme ve ilgili literatürü/klinik verileri değerlendirebilme becerisi kazanır. Öğrenci, edindiği bilgi ve becerileri mesleki uygulamalarında (tanı sürecine katkı, laboratuvar sonuçlarının değerlendirilmesi, sağlık ekibi					

	içinde ilgili bulguların doğru şekilde raporlanması) kullanabilecek yetkinliğe ulaşır; ayrıca hormonal düzensizliklerin klinik yönetimine dair güncel bilimsel gelişmeleri takip edebilme ve mesleki karar süreçlerine entegre edebilme yetkinliği geliştirir.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, Tartışma
Dersin Ön Koşulu	---
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Baynes, W.B. 2005; Medical Biochemistry, Elsevier Mosby, Fourth Edition, China , , Harper Biyokimya

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Giriş ve hormonların sınıflandırılması
2. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Hormonların yapıları, sentezlenmesi, depolanmaları, salgılanmaları, taşınmaları ve yıkılımı
3. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Hormon reseptörleri, hücre yüzey reseptörleri, hücre içi reseptörleri
4. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Hormon reseptörleri, hücre yüzey reseptörleri, hücre içi reseptörleri
5. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Endokrin sistem organizasyonu
6. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Hormonların etki mekanizmaları (hormonların reseptör sonrası etkileri)
7. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Hormonların etki mekanizmaları (hormonların reseptör sonrası etkileri) Mechanisms of action of hormones
8. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Hipotalamus hormonları
9. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Hipofiz bezi hormonları
10. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Adrenal korteks hormonları
11. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Adrenal medulla hormonları
12. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Troid hormonları, yapı, sentez ve aktivitesi
13. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Troid hormonlarının taşınımı ve metabolizması
14. HAFTA	2	Dr. Rüya SAĞLAMTAŞ	Diğer hormonlar

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**
Ö1	3						
Ö2		4	5	5	5	5	5
Ö3	3	5	4				4
Ö4					5	4	

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: P1 Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanındaki temel bilimsel bilgiye ulaşma, değerlendirme ve uygulayabilme bilgisine sahiptir
PÖÇ2: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili sahip olduğu temel bilgi birikimini kullanarak verilen bir görevi bağımsız olarak yürütür.
PÖÇ3: Etik ilkelerin ve etik kurulların birey ve toplum için önemini tanımlar.
PÖÇ4:Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili temel bilgisayar programlarını ve ilgili teknolojileri kullanır
PÖÇ5: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı alanı ile ilgili sahip olduğu temel bilgi birikimini kullanarak verilen bir görevi bağımsız olarak yürütür
PÖÇ6: Öğrenme gereksinimlerini belirleyebilir ve öğrenmesini yönlendirir.
PÖÇ7: Diğer sağlık disiplinleri ile çalışabilme deneyimine sahiptir.

***AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU TIBBİ LABORATUVAR TEKNİKLERİ BÖLÜMÜ 2026/2027 GÜZ DÖNEMİ Parazitoloji DERS PROGRAMI**						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
Parazitoloji						
Dersin Gün ve Saati			Program web sayfasında ilan edilecektir.			
Ders Görüşme Gün ve Saatleri			Program web sayfasında ilan edilecektir.			
İletişim Bilgileri						
Dersin Dili			Türkçe			
Dersin Düzeyi			Lisans			
Bölümü/Programı			Tıbbi Laboratuvar Teknikleri			
Öğrenim Türü			Yüz yüze			
Dersin Amacı			Parazitlerin genel özelliklerini, konukçu ilişkilerini, sınıflandırılmalarını ve yol açtıkları hastalıkların tanı ile tedavi yöntemlerini öğretmeyi amaçlar			
Dersin Hedefi			**Parazitoloji kavramları:** Parazit, konak ve parazitizm ilişkilerini öğrenmek. **Sınıflandırma ve özellikler:** Parazit gruplarını ve genel özelliklerini tanımak. **Tanı ve korunma:** Parazitlerin bulaşma yollarını, laboratuvar tanı yöntemlerini ve korunma yollarını kavramak			
Dersin İçeriği						
Dersin Öğrenme Çıktıları			**Ö1:** **Ö2:** **Ö3:**			
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)						
Öğretim Yöntem ve Teknikleri						
Dersin Ön Koşulu			---			
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü			Dr. Öğretim Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ			
Ölçme Değerlendirme						
Derste Yararlanılan Kaynaklar						

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA		Dr. Öğretim Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Genel parazitolojiye giriş ve temel kavramlar
2. HAFTA		Dr. Öğretim Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Parazit-konukçu ilişkileri ve evrim
3. HAFTA		Dr. Öğretim Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Paraziter hastalıkların tanı yöntemleri
4. HAFTA		Dr. Öğretim Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	İntestinal (bağırsak) protozoonlar (amipler ve kamçılılar)
5. HAFTA		Dr. Öğretim Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Siliyatlar ve diğer tek hücreliler
6. HAFTA		Dr. Öğretim Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Kanda ve dokularda yaşayan parazitler
7. HAFTA		Dr. Öğretim Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Trematodlar ve cestodlar (şeritler)
8. HAFTA		Dr. Öğretim Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Nematodlar (yuvarlak solucanlar)
9. HAFTA		Dr. Öğretim Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Tıbbi önemi olan eklembacaklılar ve vektörler
10. HAFTA		Dr. Öğretim Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Parazitlerin yayılış ve bulaşma yolları
11. HAFTA		Dr. Öğretim Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Paraziter enfeksiyonlarda tedavi prensipleri
12. HAFTA		Dr. Öğretim Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Korunma ve kontrol stratejileri
13. HAFTA		Dr. Öğretim Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Genel tekrar ve değerlendirme I
14. HAFTA		Dr. Öğretim Üyesi Ülkü Zeynep ÜREYEN ESERTAŞ	Genel tekrar ve değerlendirme II

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1											
Ö2											
Ö3											
Ö4											

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

PÖÇ1: Öğrencilerimiz alanı ile ilgili bilgilerini geliştirir
PÖÇ2: Engelli bakım alanında edinilen kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanır
PÖÇ3: Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanındaki bilgilerle bütünleştirir
PÖÇ4: Alanı ile ilgili birey ve ailelerin sorunlarını çözmede rol alır
PÖÇ5: Alanıyla ilgili klinik uygulama standartlarına uyar
PÖÇ6: Alanındaki soruna bağımsız çözüm üretir
PÖÇ7: Engelli bireyin temel ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde sağlık bilgisine sahiptir, bu bilgileri uygulamada kullanır
PÖÇ8: Engelli bireylerin fiziksel, zihinsel, duygusal, sosyal gelişim özelliklerini tanır ve bu doğrultuda uygun bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunar
PÖÇ9: Engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini destekleyecek uygulamaları planlar ve uygular
PÖÇ10:
PÖÇ11:

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ TIBBİ LABORATUVAR TEKNİKLERİ PROGRAMI
2026/2027 GÜZ DÖNEMİ MESLEK ETİĞİ DERSİ DERS PROGRAMI

Dersin Adı	Dersin Kodu	Zorunlu/ Seçmeli	AKTS Kredi	Ulusal Kredi	T	U
Meslek Etiği	TLAB213	Seçmeli	2	2	2	0

Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.
İletişim Bilgileri	Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Ön Lisans
Bölümü/Programı	Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü / Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı
Öğrenim Türü	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu dersin temel amacı; 1. Öğrencilerin etik ve ahlak kavramları ile felsefi etik sistemlerini derinlemesine incelemelerini, ahlakın oluşumunda rol oynayan bireysel, toplumsal ve kültürel faktörleri kavramalarını sağlamak, 2. Meslek etiği bilincini geliştirmek, mesleki yozlaşma ile etik dışı davranışların sonuçlarını analiz edebilmek ve bu olumsuzlukların önlenmesine yönelik farkındalık kazandırmak, 3. Sosyal sorumluluk kavramının mesleki yaşamdaki yerini içselleştirmelerini, toplumsal etik değerleri ve kurumsal sorumluluk bilincini mesleki uygulamalarına yansıtmalarını sağlamaktır.
Dersin Hedefi	Bu dersin başarıyla tamamlanması sonucunda öğrencinin aşağıdaki bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazanması hedeflenmektedir: 1. **Etik ve Ahlaki Altyapıyı Kavrayabilme:** Etik ve ahlak kavramları ile felsefi etik sistemlerini inceleyerek, ahlakın oluşumunda rol oynayan bireysel, toplumsal ve kültürel faktörleri analiz edebilmesi. 2. **Mesleki Yozlaşmayı Analiz Edebilme:** Meslek etiği ilkelerini kavrayarak, meslek hayatında karşılaşılabilecek mesleki yozlaşma türlerini, etik dışı davranışları ve bunların olumsuz sonuçlarını değerlendirebilmesi. 3. **Sosyal Sorumluluk Bilinci Geliştirebilme:** Sosyal sorumluluk kavramını mesleki uygulamalarla ilişkilendirebilmesi ve etik değerleri karar alma süreçlerine yansıtabilmesi.
Dersin İçeriği	Bu ders; etik ve ahlak kavramlarının temel tanımları ile felsefi etik sistemlerinin incelenmesini kapsamaktadır. Ahlakın oluşumunda rol oynayan bireysel, toplumsal ve kültürel faktörler ile meslek etiği ilkeleri detaylı bir şekilde ele alınmaktadır. Ayrıca ders kapsamında, mesleki yozlaşma, meslek hayatında karşılaşılan etik dışı davranışlar ve bu davranışların doğurduğu olumsuz sonuçlar irdelenmekte; sosyal sorumluluk kavramı mesleki bağlamda değerlendirilmektedir.
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Etik ve ahlak kavramları ile felsefi etik sistemlerini açıklayarak, teorik yaklaşımları mesleki bağlamda karşılaştırır. **Ö2:** Ahlakın oluşumunda rol oynayan bireysel, toplumsal ve kültürel faktörleri analiz ederek etik bilincin temellerini kavrar. **Ö3:** Meslek etiği ilkelerini irdeleyerek mesleki yozlaşma türlerini, etik dışı davranışları ve bu davranışların doğurduğu olumsuz sonuçları değerlendirir. **Ö4:** Sosyal sorumluluk kavramını mesleki yaşamın gerekliliklerileriyle ilişkilendirerek etik ve toplumsal sorumluluk bilinciyle kararlar alır**.**

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	**Bilgi:** Öğrenciye etik ve ahlak kavramları, felsefi etik sistemleri, ahlakın oluşumunu etkileyen faktörler, meslek etiği ilkeleri, mesleki yozlaşma türleri ve sosyal sorumluluk konularında kapsamlı teorik altyapı kazandırır. **Beceri:** Meslek hayatında karşılaşılan etik dışı davranışları ve mesleki yozlaşma risklerini erken fark etme; etik sistemleri ve ilkeleri pratik durumlara uygulama; sosyal sorumluluk projelerini ve yaklaşımlarını mesleki sürece yansıtma becerisi sağlar. **Yetkinlik:** Mesleki uygulamalarda yüksek ahlaki ve etik standartları gözetebilme, etik dışı eğilimler karşısında doğru karar alabilme ve toplumsal sorumluluk bilinciyle hareket eden yetkin bir profesyonel olarak görev yapabilme yetkinliği kazandırır.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, Tartışma
Dersin Ön Koşulu	---
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Doç. Dr. Nuran Öztürk Başpınar Doç. Dr. Özge Yücel

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	**Etik ve Ahlak Kavramlarına Giriş** (Etik ve ahlak sözcüklerinin kökeni, tanımları, aralarındaki benzerlikler ve temel farklar.)
2. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	**Felsefi Etik I** (Normatif etik teorileri; ödev etiği (deontoloji), faydacılık (teleolojik etik) ve erdem etiği yaklaşımları.)
3. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	**Felsefi Etik II** (Çağdaş etik yaklaşımlar, hak temelli etik ve ilkecilik (principism) yaklaşımının temelleri.)
4. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	**Ahlakın Oluşumunda Rol Oynayan Faktörler** (Bireysel, genetik, psikolojik, toplumsal, kültürel ve dini faktörlerin ahlaki gelişime ve değerlerin oluşumuna etkisi)
5. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	**Meslek Etiği ve Temel İlkeler** (5. - 8. Hafta) Meslek Etiği Kavramı ve Ortaya Çıkışı (Meslek etiğinin tanımı, önemi, evrensel mesleki değerler ve meslek ahlakının toplumsal işlevi.)
6. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	**Meslek Etiğinin Temel İlkeleri** (Dürüstlük, tarafsızlık, güvenilirlik, sır saklama (gizlilik) ve mesleki özerklik ilkeleri.)
7. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	**Meslek Gruplarında Etik Standartlar ve Kodlar** (Meslek odaları, etik kurullar, etik kılavuzlar ve mesleki davranış kurallarının oluşturulması.)
8. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	**Değerler Eğitimi ve Mesleki Sosyalleşme** Profesyonelleşme sürecinde etik tutum kazanma ve mesleki kimlik inşası

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

9. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	**Mesleki Tükenmişlik ve Etik Dışı Davranışlar** Mesleki Tükenmişlik Kavramı ve Nedenleri Mesleki tükenmişliğin tanımı, kurumsal ve bireysel tetikleyicileri, tükenmişliğin yayılma dinamikleri.
10. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	**İş Yaşamında Etik Dışı Davranış Türleri** Ayrımcılık, kayırmacılık (nepotizm/favoritizm), mobbing (yıldırma), rüşvet ve görevi kötüye kullanma.
11. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	**Etik Dışı Davranışlarla Mücadele Yolları** Kurumsal etik iklimin güçlendirilmesi ve caydırıcı yasal/idari tedbirler.
12. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	**Sosyal Sorumluluk Kavramı ve Boyutları** Sosyal sorumluluğun tanımı, bireysel sosyal sorumluluk, kurumsal sosyal sorumluluk ve etik ilişkisi.
13. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	**Sosyal Sorumluluk Kavramı ve Boyutları** Sosyal sorumluluğun tanımı, bireysel sosyal sorumluluk, kurumsal sosyal sorumluluk ve etik ilişkisi.
14. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	**Örnek Olay İncelemeleri ve Değerlendirme** İşlenen konuların (yozlaşma, etik ikilemler ve sosyal sorumluluk) gerçek hayat senaryoları üzerinden analizi ve tartışılması.

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10	P11
Ö1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: **Etik ve Ahlak Temellerini Kavrama:** Öğrencilerin etik ile ahlak kavramlarının felsefi kökenlerini anlamalarını ve temel tanımları mesleki bağlamda ayırt etmelerini sağlar.
PÖÇ2 **Felsefi Etik Sistemlerini Çözümleme:** Ödev etiği, faydacılık ve erdem etiği gibi normatif etik sistemlerini inceleyerek teorik yaklaşımları karşılaştırma yetkinliği kazandırır.
PÖÇ3: **Ahlaki Gelişim Faktörlerini Analiz Etme:** Ahlakın oluşumunda rol oynayan bireysel, toplumsal, kültürel ve psikolojik etkenleri sorgulayarak etik bilincin altyapısını kurar.
PÖÇ4. **Meslek Etiği İlkelerini İçselleştirme:** Meslek etiğinin evrensel ilkelerini, dürüstlük, tarafsızlık ve sır saklama gibi temel değerleri mesleki kimliğe aktarma becerisi geliştirir.
PÖÇ5: **Mesleki Yozlaşmayı Tanıma ve Fark Etme:** Mesleki yozlaşma kavramını, kurumsal ve bireysel tetikleyicilerini erken aşamada fark etme bilinci kazandırır.
PÖÇ6:. **Etik Dışı Davranışları Değerlendirme:** Ayrımcılık, kayırmacılık, mobbing ve görevi kötüye kullanma gibi iş yaşamındaki etik dışı davranış türlerini ve sonuçlarını analiz eder.
PÖÇ7:. **Yozlaşma ile Mücadele ve Çözüm Yolları:** Kurumsal etik iklimin güçlendirilmesi ve ihbarcılık mekanizmaları gibi etik dışı davranışlarla mücadele yöntemlerini kavratır.
PÖÇ8: **Sosyal Sorumluluk Bilinci Geliştirme:** Sosyal sorumluluk kavramının bireysel ve kurumsal boyutlarını inceleyerek topluma karşı duyarlı mesleki tutum sergilemeyi destekler..
PÖÇ9: **Etik Karar Alma ve Problem Çözme:** Teorik etik bilgileri ve sistemleri, mesleki yaşamda karşılaşılan karmaşık ikilemlere ve sorunlara uygulama becerisi sağlar.
PÖÇ10: **Etik Standartlara Uygunluk ve Güvenilirlik:** Mesleki uygulamalarda yüksek ahlaki standartları gözeterek toplum nezdinde mesleğin güvenilirliğini koruma yetkinliği kazandırır.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

PÖÇ11: **Vaka Analizi ve Gerçek Hayat Uygulaması:** İşlenen tüm etik kavramları, yozlaşma dinamiklerini ve sosyal sorumluluk yaklaşımlarını gerçek hayat senaryoları ve vaka analizleri üzerinden değerlendirme yetisi geliştirir.

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ TIBBİ LABORATUVAR TEKNİKLERİ PROGRAMI
2026/2027 GÜZ DÖNEMİ TIBBİ TERMİNOLOJİ DERSİ DERS PROGRAMI

Dersin Adı	Dersin Kodu	Zorunlu/ Seçmeli	AKTS Kredi	Ulusal Kredi	T	U
Tıbbi Terminoloji	TLAB103	Seçmeli	5	3	3	0

Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.
İletişim Bilgileri	Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Ön Lisans
Bölümü/Programı	Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü / Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı
Öğrenim Türü	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu dersin temel amacı; öğrencilerin sağlık ve ilgili disiplinlerde kullanılan tıbbi dilin kökenine inerek, kelime yapı taşlarını (kök, önek ve sonek) mantıksal bir temelde analiz etmelerini ve anatomideki temel sistem ekseninde tıbbi terimleri doğru bir şekilde okuyup yazabilmelerini sağlamaktır. Bu doğrultuda ders sürecinde öğrencilerin; 1. **Terminolojik Yapı Analizi:** Tıbbi kelimelerin köklerini, öneklerini ve soneklerini ayırt ederek yeni kelimeler türetebilmesi ve karmaşık birleşik terimleri çözümleyebilmesi, 2. **Sistematik Terminoloji Hakimiyeti:** Hareket, kardiyovasküler, solunum, sinir, endokrin, sindirim, boşaltım, üregenital sistemler ve duyu organlarına ait tıbbi terimleri ve ilgili organ/bölge adlarını kavraması, 3. **Doğru Telaffuz ve İletişim:** Öğrenilen mesleki terimleri uluslararası standartlara uygun olarak doğru telaffuz etmesi ve sağlık/akademik iletişimde etkin bir şekilde kullanabilmesi amaçlanmaktadır.
Dersin Hedefi	Bu dersin başarıyla tamamlanması sonucunda öğrencinin aşağıdaki bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazanması hedeflenmektedir: 1. **Terminolojik Çözümleme:** Tıbbi terimleri kök, önek ve soneklerine ayırabilmesi; verilen örnek eklerle karmaşık birleşik terimlerin anlamını çözebilmesi. 2. **Sistematik Terim Hakimiyeti:** Anatomi dersindeki temel sistem (hareket, kardiyovasküler, solunum, sinir, endokrin, sindirim, boşaltım, üregenital ve duyu organları) ile ilgili organ, bölge ve patolojik durum adlarını eksiksiz kavrayabilmesi. 3. **Doğru Telaffuz ve İletişim Becerisi:** Sağlık profesyonelleri arasındaki mesleki yazışma ve sözlü iletişimde tıbbi terimleri doğru telaffuz edip kullanabilmesi. 4. **Mesleki ve Akademik Altyapı:** Elde ettiği dilsel ve terminolojik altyapıyı: ilerleyen dönemlerdeki klinik dersler, tıbbi dokümantasyon, idari süreçler ve akademik okumalar için güvenilir bir referans noktası olarak kullanabilmesi.
Dersin İçeriği	Bu ders; tıbbi terminolojiye giriş ile birlikte kelimelerin yapı taşları olan kök, önek ve soneklerin incelenmesini kapsamaktadır. Vücuttaki organ ve bölgelerin tanıtılmasının ardından; hareket, kardiyovasküler, solunum, sinir, endokrin, sindirim, boşaltım, üregenital sistemler ile duyu organlarına ait terimler ele alınmaktadır. Örnek soneklerle kelime türetme, birleşik kelimelerin çözümlenmesi ve mesleki terimlerin doğru telaffuz edilişi dersin temel içeriğini oluşturmaktadır.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Tıbbi terimlerin yapı taşları olan kök, önek ve sonekleri ayırt eder, örnek eklerle yeni kelimeler türetir ve birleşik kelimeleri çözümler. **Ö2:** Vücutta bulunan temel organ, bölge ve anatomik yapıların adlandırma kurallarını ve terimsel karşılıklarını bilir. **Ö3:** Anatomi dersindeki temel sistem ekseninde (hareket, kardiyovasküler, solunum, sinir, endokrin, sindirim, boşaltım, üregenital ve duyu organları) ilgili tıbbi terimleri açıklar. **Ö4:** Sağlık ve ilgili disiplinlerde kullanılan mesleki terimleri uluslararası standartlara uygun olarak doğru telaffuz eder ve yazılı/sözlü iletişimde etkin bir şekilde kullanır.
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	**Bilgi**: Öğrenciye tıbbi terimlerin yapı taşlarını (kök, önek, sonek) ve anatomi dersindeki 10 temel sistem eksenindeki organ/bölge adlandırmalarını bilimsel ve sistematik bir düzeyde kazandırır**.** **Beceri:** Karmaşık birleşik tıbbi kelimeleri çözümleme, örnek eklerle yeni terimler türetme ve mesleki kavramları fonetik kurallarına uygun olarak doğru telaffuz etme becerisi sağlar**.** **Yetkinlik**: Elde ettiği terminolojik altyapıyı; sağlık, klinik, idari ve akademik süreçlerdeki yazılı/sözlü iletişimde güvenle uygulayabilme ve mesleki literatürü etkin bir şekilde takip edebilme yetkinliği kazandırır.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, Tartışma
Dersin Ön Koşulu	---
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Prof. Dr. Nihat Hatipoğlu Prof. Dr. Lütfiye Bikem SÜZEN

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Tıbbi Terminolojiye Giriş ve Temel Yapı Taşları (Tıbbi dilin tarihi ve önemi, temel terim oluşturma kuralları, kök, önek (prefix) ve sonek (suffix) kavramları)
2. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Vücut Bölgeleri ve Organların Tanıtımı (Genel vücut topografisi, anatomik düzlemler ve temel vücut bölgelerine ait terimler.)
3. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Terim Çözümleme Teknikleri (Örnek sonek ve öneklerle kelime türetme, birleşik kelimelerin analizi ve doğru telaffuz (fonetik) çalışmaları.)
4. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Hareket Sistemi Terminolojisi (İskelet (osteoloji), eklem (artrologi) ve kas (miyoloji) sistemine ait kökler, terimler ve patolojik durumlar.)
5. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Kardiyovasküler Sistem Terminolojisi (Kalp, damarlar ve kan dolaşımına ilişkin tıbbi terimler ve bileşik kelime çözümlemeleri.)
6. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Solunum Sistemi Terminolojisi (Üst ve alt solunum yolları, akciğerler ve plevra ile ilgili terimler.)
7. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Sinir Sistemi Terminolojisi – I (Merkezi sinir sistemi (beyin, omurilik) yapılarına ait kökler ve terimler.)
8. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	(Sinir Sistemi Terminolojisi - II ve Otonom Sistem

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

			Periferik sinirler, kranial sinirler ve otonom sinir sistemine ilişkin terimler)
9. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Endokrin Sistem Terminolojisi (Endokrin bezler (hipofiz, tiroid, böbreküstü bezleri vb.) ve hormonal salgılara ait tıbbi terimler.)
10. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Sindirim Sistemi Terminolojisi (Sindirim kanalı (mide, bağırsaklar) ve yardımcı organlara (karaciğer, pankreas) ait terimler.)
11. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	(Boşaltım Sistemi Terminolojisi Üriner sistem (böbrek, üreter, idrar keskesi) yapılarına ve fonksiyonlarına ilişkin terimler.)
12. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Üregenital Sistem Terminolojisi (Erkek ve kadın genital sistem organlarına ait anatomik ve klinik terimler.)
13. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Duyu Organları Terminolojisi (Görme (göz), işitme ve denge (kulak), koku ve tat duyusu organlarına ait terimler.)
14. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Kapsamlı Kelime Çözümleme ve Telaffuz (Tüm sistemler üzerinden karmaşık birleşik terimlerin çözümlenmesi, vaka temelli terminoloji analizi ve genel telaffuz tekrarı.)

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Terminolojik Yapı Analizi: Öğrencilerin tıbbi terimlerin kök, önek ve sonek yapılarını mantıksal bir temelde çözme yetkinliğini destekler.
PÖÇ2: Kelime anlama: Örnek ekleri kullanarak karmaşık birleşik kelimeleri anlama becerisi kazandırır.
PÖÇ3: Anatomik ve Topografik Uyum: Vücutta bulunan temel organ, bölge ve anatomik yapıların adlandırma kurallarını kavramalarını sağlar.
PÖÇ4: Sistematik Terim Hakimiyei: Anatomi dersindeki temel sistem eksenindeki organ ve yapı terimlerini bütüncül bir yaklaşımla ilişkilendirir**.**
PÖÇ5:. Doğru Telaffuz ve Fonetik: Sağlık profesyonellerinin yazılı ve sözlü iletişimde gereksinim duyduğu doğru telaffuz ve fonetik kuralları uygulama yetisi kazandırır.
PÖÇ6: Mesleki İletişim ve Dil: Sağlık, klinik ve idari süreçlerde evrensel tıbbi dili etkin ve hatasız bir şekilde kullanma altyapısını oluşturur.
PÖÇ7: Akademik Okuryazarlık: Güncel sağlık literatürünü, makaleleri ve mesleki yayınları takip edebilmek için gerekli olan temel terminolojik referansları sağlar.
PÖÇ8: Klinik ve Saha Entegrasyonu: Öğrenilen terimsel altyapıyı; gelecekteki klinik uygulamalar, vaka analizleri ve hastane süreçleriyle ilişkilendirir.
PÖÇ9: Problem Çözme ve Karar Alma: Sağlık alanındaki mesleki kavramları ve terim anlamlarını doğru yorumlayarak bilinçli kararlar almayı destekler.
PÖÇ10: Hayat Boyu Öğrenme: Sağlık disiplinlerinin dinamik yapısına uyum sağlayarak, yeni karşılaşılan tıbbi terimleri kendi başına çözümleyebilme becerisi geliştirir**.**
PÖÇ11: Mesleki Yetkinlik ve Özgüven: Alandaki dilsel ve terimsel donanıma sahip, mesleki terminolojiye hakim bireyler olarak mezuniyete hazırlanmalarını sağlar.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN